

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

mw. D. Lieuwen

BEL/REE

Telefoonnummer +31235143389

lieuwend@noord-holland.nl

1 | 17

Verzenddatum

22 JUNI 2022

**Betreft: Uitvoeringsregeling subsidie Voedselvisie Noord-Holland
2022 en stand van zaken toezeggingen Voedselvisie**

Bijlage 1

Voortgangsrapportage

Kenmerk

1805558/1805560

Geachte leden,

Op 21 juni 2022 (1805558/1805559) hebben wij besloten om de uitvoeringsregeling subsidie Voedselvisie Noord-Holland 2022 open te stellen. De openstellingperiode is van 1 juli tot 1 oktober 2022. Tevens informeren wij u over de stand van zaken betreffende de nog openstaande toezeggingen.

Uitvoeringsregeling subsidie Voedselvisie Noord-Holland 2022

Met deze uitvoeringsregeling kan subsidie worden verstrekt voor projecten die bijdragen aan doelen uit onze voedselvisie in het kader van ontwikkeling van regeneratieve landbouw, kringlooplandbouw en korte keten. De selectiecriteria richten zich op een zo groot mogelijke impact van de projecten. De regeling richt zich op projecten met groepen van deelnemers en gebiedsgerichte aanpak. Daarnaast dienen de korteketenprojecten tevens een regeneratieve - of kringlooplandbouwcomponent te bevatten. In totaal wordt er voor deze subsidieregeling € 700.000,- beschikbaar gesteld. Ingediende projecten worden direct na indiening beoordeeld, dat gebeurt op volgorde van ontvangst. Dus 'op is op'. Bij een voldoende aantal behaalde punten kan er snel beschikt worden en kan het project van start gaan. Meer informatie over de regeling wordt beschikbaar gesteld via ons [subsidieloket](#).

Toezeggingen PS en Commissies

Toezegging M7-2021 Boerderijeducatie m.b.t. het 'eerlijke' verhaal

Bij de vaststelling van de Voedselvisie door uw Staten op 1 februari 2021 is met M7-2021 € 42.500,- extra budget voor boerderijeducatie

Uw kenmerk

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

opgenomen. Wij investeren in het verstevigen van boerderijeducatie via een bijdrage aan de stichting Voedsel Verbindt. De uitvoering van de activiteiten wordt gecoördineerd door [Jong Leren Eten](#) (hierna JLE). Binnen het JLE programma werken Rijk, kinderopvang, scholen, lokale overheden en maatschappelijke organisaties samen. Het doel is om kinderen en jongeren meer in aanraking te brengen met kennis en activiteiten over voedsel, zodat ze zelf gezonde én duurzame keuzes kunnen maken. Met onze bijdrage zet JLE zich samen met de vier boerderijnetwerken in Noord-Holland in voor meer promotie, bijscholen van de boeren, verbreding van deelname in de witte vlekken, uitbreiding van programma's in akker- en tuinbouw en verbreding naar doelgroepen als voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs. Hiermee willen we boerderijeducatie in onze provincie steviger verankeren. JLE landelijk draagt zelf ook bij vanuit het landelijke werkbudget. In het bijzonder richt JLE zich op moestuinieren, boerderijeducatie en kooklessen en promoten die activiteiten door middel van landelijke campagnes. Daarnaast stuurt JLE op voldoende aandacht voor de duurzaamheidscomponenten van voeding (bewust kiezen, verspilling, eiwittransitie) en het 'eerlijke' verhaal. Bezoekers mogen boeren alles vragen en er zijn geen taboes die niet besproken kunnen worden. Er worden netwerkbijeenkomsten georganiseerd en partijen met elkaar verbonden. Waar echt nodig, wordt aanbod-ontwikkeling gefaciliteerd. Naast boerderijeducatie zet JLE zich met heel veel andere initiatieven in voor gezonde voeding voor kinderen en jongeren. Alle activiteiten in Noord-Holland en een digitale kaart kunt u vinden op [Noord-Holland | Jong Leren Eten](#).

Toezegging monitoring en inzet RO instrumentarium

Naar aanleiding van de bespreking van de Uitvoeringsagenda van de Voedselvisie in uw Staten op 30 augustus 2021 is aangegeven dat wij u informeren over de voortgang specifiek in relatie tot het monitoren van de beleidsimpact en over de inzet van RO instrumenten. Op 24 september 2021 informeerden wij u over de uitvoering aangaande M13-2021 RO instrumenten voor Voedselvisie en Masterplan biodiversiteit (1598004/1658681). Nu brengen wij u graag op de hoogte van de monitoring.

Monitoring

De Voedselvisie beschrijft hoe de provincie een bijdrage wil leveren aan de transitie naar een duurzaam voedselsysteem. De monitoring van deze bijdrage is op dit moment nog in ontwikkeling, maar hieronder beschrijven wij hoe we de monitoring op verschillende niveaus willen gaan uitvoeren:

1. *Op het niveau van activiteiten en output van deze activiteiten*
Hieraan geven we op dit moment invulling met een overzicht van de stand van zaken van de uitvoering (bijlage 1).
2. *Op het niveau van beleidseffecten*
Hierbij gaat het om het ontwikkelen van indicatoren die inzicht geven in de mate waarin de drie afzonderlijke beleidsdoelen uit de

Voedselvisie gerealiseerd worden (meer regeneratieve landbouw, meer kringlooplandbouw en meer eten uit de korte keten). Deze indicatoren zijn wij aan het uitwerken. Deels hangen zij samen met andere ontwikkelingen, zoals de uitwerking van de GLB-NSP systematiek voor eco-regelingen en de nationale samenwerking Korte Keten.

3. *Op het niveau van impact*

Dit betreft de verandering in de maatschappij die wij willen bereiken: de transitie naar een duurzaam voedselsysteem. In de Voedselvisie hebben wij beschreven dat we de monitoring op impactniveau willen richten op de vier perspectieven die hierbij relevant zijn: het economisch, ecologisch, ruimtelijk en sociaal perspectief. We gaven aan daarbij gebruik te willen maken van al bestaande indicatoren die een enigszins representatief beeld geven van de situatie en die ook proportioneel zijn qua benodigde financiële middelen en tijdinvestering. Wij willen gebruikmaken van al ontwikkelde of in ontwikkeling zijnde monitors. Op dit moment zijn wij bezig met een nadere selectie van de te gebruiken indicatoren uit deze monitors. Sommige van deze indicatoren zijn nog in ontwikkeling en worden op dit moment getest in de praktijk in pilotprojecten, bijvoorbeeld de nationale pilots kringlooplandbouw.

We werken de indicatoren op de verschillende niveaus in samenhang uit, zodat de volledige beleidsketen en de samenhangen daarbinnen zichtbaar worden. Daarbij besteden wij expliciet aandacht aan de aannames die wij doen over de bijdragen van activiteiten aan de beoogde doelen. Zoals in de Voedselvisie is aangegeven streven wij ernaar in het uitvoeringsproces op gepaste momenten leeractiviteiten in te bouwen waarin deze aannames kunnen worden getoetst, om zo het beleid waar nodig te kunnen verbeteren.

Toezegging jaarlijkse update uitvoering Voedselvisie

Op 15 juni 2021 (1515058/1627737) is de Uitvoeringsagenda door ons vastgesteld en op 30 augustus 2021 met u besproken. In figuur 2. van de uitvoeringsagenda is weergegeven welke totale instrumentenmix wij inzetten, te weten: 'mogelijk maken' (subsidie), 'ruimte geven' (ruimtelijke kaders), 'opdracht geven' (financieel) en 'inspireren' (communicatie & netwerken).

Toelichting op figuur 2. Instrumentenmix

De positie van de instrumenten in figuur 2 geeft aan waar instrumenten elkaar versterken en aanvullen of specifiek worden ingezet.

Figuur 2 Instrumentenmix

Mogelijk maken (subsidie):

- 1 Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP) / Nationaal Strategisch Plan (NSP)
- 2 Challenges gebiedsinitiatieven (living labs)
- 3 Kennis- en coachingsregeling
- 4 GOI-NH accelerator, Circotrack, Globaliser
- 5 Uitvoeringsagenda's Greenports, Voedsel Verbindt
- 6 Cofinanciering regelingen Rijk
- 7 Subsidieregelingen Circulaire Economie

Ruimte geven ((Ruimtelijke) kaders):

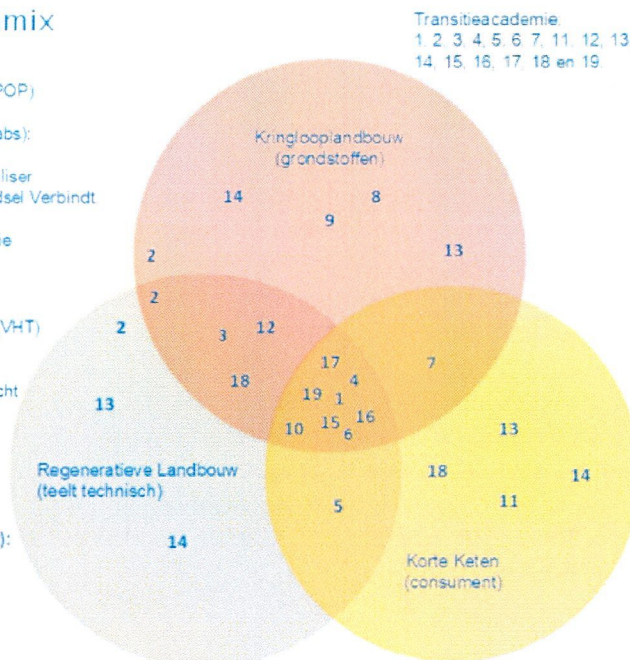
- 8 Wettelijke kader
- 9 Vergunning, Handhaving en Toezicht (VHT)
- 10 Omgevingsverordening
- 11 Inkoopbeleid
- 12 Grondbeleidsinstrumentarium (o.a. pacht en experimenteerruimte)

Opdracht geven (financieel):

- 13 Opdrachten
- 14 Onderzoeken

Inspireren (communicatie & netwerken):

- 15 Lobby en samenwerking
- 16 Platform Boer & Business in Balans
- 17 Webinars
- 18 Deelname aan netwerken
- 19 Denktank

Omdat nog gewerkt wordt aan het opstellen van de monitoring op drie niveaus, geven wij op dit moment invulling aan de toezegging met een voortgangsrapportage op basis van de ingezette instrumenten (zie bijlage 1). Hierin zijn linken opgenomen die verwijzen naar meer achtergrondinformatie, documentatie of uitvoerende (netwerk)partners.

Wij werken met veel inspanning en enthousiasme aan de uitvoering van de Voedselvisie. Met het overzicht dat er nu ligt hopen we te hebben voldaan aan uw verwachtingen tot nu toe. Vanaf afgelopen maart 2022 is het weer meer mogelijk om elkaar te ontmoeten. Wij hopen u graag te zien op één van de bijeenkomsten of activiteiten die in 2022 en daarna vanuit de Voedselvisie worden georganiseerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

BIJLAGE 1. Voortgangsrapportage Uitvoeringsagenda Voedselvisie 2021-2022

Mogelijk maken (subsidie)

Nr	Instrument	Mogelijk maken (subsidie)	Voortgang
1	Plattelandsontwikkelingsprogramma & Nationaal Strategisch Plan (POP/NSP) conform planning	We stimuleren Europese Innovatie partnerschappen (EIP) t.b.v. innovatie op product, techniek en ketensamenwerking t.b.v. kringlooplandbouw, biodiversiteit en nieuwe verdienmodellen.	POP/EIP-openstelling Deze regeling heeft van 15 juli t/m 27 aug 2021 opengestaan. PIM-NH heeft spreekuur gehad voor het ondersteunen van aanvragers. Drie aanvragen zijn door RVO beschikt, één aanvraag zit nog in de beoordelingsfase van RVO en drie aanvragen zijn afgewezen. Per beschikt project stellen wij een communicatiebericht op en schrijven wij een blog op www.boerenbusinessinbalans.nl
	Geraamd: € 1.000.000 + EU verdubbelaar Werkelijk: € 500.000 + EU verdubbelaar Restant € 500.000 → doorschuiven naar actie 2 en 8		
2	Challenges gebiedsinitiatieven (living labs) Conform planning Geraamd: € 300.000 Werkelijk: € 700.000 + € 400.000 restant EIP/POP	We faciliteren zeven gebiedsprojecten, waarvan één gebiedscoöperatie (M11-2021) en één eiwittransitieproject. De regeling richt zich op regeneratieve landbouw en kringlopen sluiten. Samenwerking in het gebied tussen ketenschakels wordt ondersteund. Planning: najaar 2021/ medio 2022	Uitvoeringsregeling subsidie Voedselvisie Noord-Holland 2022 De regeling staat open vanaf 1 juli tot 1 oktober 2022 o.b.v. volgorde van ontvangst. Het Voedselvisie aanjaagteam helpt bij het maken van de aanvragen, inzet van expertise binnen projecten en legt verbinding tussen (gebieds)partijen. Subsidie kan worden verstrekt voor het uitvoeren van een project dat bijdraagt aan minimaal één van de Voedselvisie doelen voor ontwikkeling van regeneratieve landbouw, kringlooplandbouw en/of korte keten.
3	Kennis- en coachingsregeling conform uitvoering Geraamd: €500.000	Het aanbieden van kennis en coaching op het gebied van regeneratieve landbouw / kringlooplandbouw (M9-2021) o.a. omschakeling en verdienmodellen. Planning: najaar 2021/ medio 2022	Per 1 november 2021 is er een anjaagteam van start gegaan. Zij zetten zich in op: - het in kaart brengen van de meest impactvolle initiatieven in onze provincie t.a.v. de Voedselvisiedoelen. - het mede opstellen van de Uitvoeringsregeling subsidie Voedselvisie Noord-Holland 2022.

			3. het beantwoorden van specifieke vragen van ondernemers en voedselinitiatieven (vouchers ‘Duurzame Duwtjes’). 4. het bieden van ondersteuning i.r.t. de monitoring op doelen versus de activiteiten en instrumentarium.
4	GO!-NH accelerator, Circotrack, Globaliser conform planning Geraamd: via het innovatiebeleid werkelijk: 1x extra challenge via Voedsel Verbindt (15.000)	Het koppelen van de provinciale innovatieprogramma's t.b.v. transitie van het voedselsysteem. We verwachten minimaal één eiwittransitieproject als resultaat. Planning: via het innovatiebeleid	<u>GO!-NH</u> In september 2022 start er een Challenge Voedsel Verbindt (korte keten) uitgevoerd in samenwerking met ons GO!-NH programma. Daarnaast coachen en volgen wij de aan de Voedselvisie gerelateerde GO!-NH deelnemers en positioneren hen op ons platform www.boerenbusinessinbalans.nl Zie ook actie punt 11 bij Local2local en de samenwerking met onze cateraar Eurest. Voorafgaand aan de Globaliser Samen met TPC, Amsterdam Trade, Ontwikkelingsbedrijf NHN en gemeente Zaanstad voerden wij in maart/april 2022 een verkenning uit naar de eiwittransitiebedrijven (teelt en verwerking) in Noord-Holland. Op de Floriade 2022 organiseren we op 24 juni 2022 een netwerkbijeenkomst. Meer informatie komt binnenkort op ons het platform.
5	Uitvoeringsagenda's Greenports, Voedsel Verbindt en The Protein Cluster conform planning Geraamd: € 550.000	Het faciliteren van de uitvoeringsagenda's ten behoeve van: Smart farming, data(deling) en een challenge voor de realisatie van vijf nieuwe korte keten projecten (daarin kunnen logistiek en markt een belangrijk onderdeel zijn). Planning: oktober 2021 oktober 2022	<u>Uitvoeringsagenda Voedsel Verbindt</u> 1. De Challenge méér eten uit de korte keten liep tot 15 maart 2022. Er zijn 25 aanvragen ingediend. Hieruit zijn 3 projecten beloond met € 15.000,- voor de uitvoering van hun project. 2. Er wordt in het najaar van 2022 door het Food Innovation Cluster Amsterdam (FICA) een Challenge Foodtrucks georganiseerd. Hierbij wordt onderwijs en bedrijfsleven met elkaar verbonden. 3. De Motie Boerderijeducatie (M7-2021) wordt uitgevoerd door de makelaars Jong Leren Eten vanuit het Thema Gezond eten, gezond leven.

			4. Een tweede Challenge korte keten wordt in samenwerking met GO!-NH uitgevoerd (zie actiepunt 4). <u>The Protein Cluster (TPC)</u> Dit is een wereldwijd platform voor toeleveranciers van ingrediënten, voedselverwerkers en andere stakeholders die op zoek zijn naar plantaardige, vegan of vegetarische oplossingen. Het cluster helpt deze bedrijven hun business uit te breiden en willen inspelen op de vraag van consumenten naar een gezonder duurzamer dieet meer gebaseerd op plantaardige producten. In 2021 heeft TPC een bijdrage gekregen van € 10.000 voor de uitvoering van hun uitvoeringsplan 2021. Voor de jaren 2022-2025 wordt een bedrag van €20.000 per jaar beschikbaar gesteld. In 2022 faciliteert TPC de provincie bij de eiwitverkenning (zie actie 4). <u>Lectoraat Duurzaam Bodembeheer</u> De samenwerking met het lectoraat gaan over de verbinding tussen vragen uit de praktijk, aansluiting bij onderwijs & wetenschap en de wisselwerking daartussen. Daarnaast fungeert het lectoraat als vraagbaak bij workshops, webinars, pilots of projecten waarbij de provincie betrokken is.
6	Cofinanciering regelingen Rijk conform planning Geraamd: € 200.000	Het cofinancieren van RIF MBO Biodivers Perspectief; Green Deal vlinderbloemigen (Nationale Eiwitstrategie) en Programma Jong leren Eten (M7-2021). Planning: • Green Deal NES ten tijde van de Floriade medio 2022 • Boerderij-educatie oktober 2021	<u>RIF MBO Biodivers Perspectief</u> In dit project dat in 2020 is gestart rond drie thema's: 'vee', 'bollen' en 'groente', stellen (clusters van) leerbedrijven zich open voor studenten, docenten, ondernemers en onderzoekers. Het initiatief is genomen door het <u>Clusius College</u> en wordt vanuit landbouw én natuurorganisaties ondersteund. Studenten kunnen leren van deelnemende partners, maar voor hen ook een opdracht of onderzoek uitvoeren. Partners kunnen bijvoorbeeld een gastles geven of excursie verzorgen, maar voor gezamenlijke kennisontwikkeling ook masterclasses inzetten. Zo creëert Biodivers Perspectief een inspirerende en stimulerende leeromgeving voor studenten, docenten, ondernemers én alle andere

			partijen voor wie natuurinclusief leren belangrijk is. Op deze manier geven wij invulling aan de Green Deal Natuurinclusieve landbouw in het onderwijs. Green Deal eiwitgewassen (vlinderbloemigen) De Nationale eiwitstrategie (NES) is controversieel verklaard. Vanuit de eiwitprovincies is een lobbydocument opgesteld dat het Rijk oproept om de NES uit te voeren. De negen eiwitprovincies hebben voor de Green Deal vlinderbloemigen (de 1^e pijler uit de NES) een kwartiermaker aangesteld. Het streven is om de Green Deal op de Floriade samen met Rijk en ketenpartijen te ondertekenen. De Kamer heeft de minister op 30 maart jl. gevraagd in te zetten op de eiwittransitie. Een formele reactie van de minister volgt per brief aan de Kamer. De eiwitprovincies realiseren samen een eiwitkavel op de Floriade. Tijdens een 'belevingsroute' krijgt de bezoeker informatie over eiwitrijke gewassen (teelt en effecten), over de verwerking van plantaardige eiwitten in consumptieproducten en impact op bodem en biodiversiteit. Jong Leren Eten (JLE) Dit is een landelijk programma, waarin wij als provincie de programmering afstemmen met regiomakelaars die door het Rijk zijn aangewezen. Het JLE programma 2018-2021 is afgerond. Er is voor de komende jaren een nieuw programma opgesteld. De financiering loopt via het Rijk. Aanvullend op dit programma wordt de uitvoering van Boerderijeducatie (M7-2021) via de uitvoeringsagenda van Voedsel Verbindt (thema gezond eten, gezond leven) door JLE uitgevoerd.
7	Subsidieregeling circulaire economie	Het tegengaan van voedselverspilling en inzet op	Challenges tegen voedselverspilling

 vraagt aandacht corona gerelateerd Geraamd: € 125.000	grondstoffen en reststromen, waaronder één eiwittransitie project. Planning: - challenge voedselverspilling zomer 2021/2022 - challenge reststromen zomer 2022 Via Circulaire Economie	Deze activiteiten concentreren zich vooral rondom de HORECA. Vanwege corona is in overleg met de sector besloten deze activiteiten te verplaatsen naar 2022. Vanuit het team circulaire economie worden de challenges gecoördineerd. In april is het horeca programma van gemeente Alkmaar van start gegaan. MBO Challenge tegen Voedselverspilling Studenten gingen aan de hand van voedselverspillingsvraagstukken van bedrijven en organisaties aan de slag met het thema om te komen met oplossingen.
---	--	---

Ruimte geven ((ruimtelijke) kaders)

Nr	Instrument	Ruimte geven ((ruimtelijke) kaders)	Voortgang
8	Wettelijk kader Conform planning Geraamd: € 0 KPI pilot: Rijk €100.000 rest uit EIP/POP €100.000 gebiedspartijen €100.000	Het anticiperen op EU en beleid van het Rijk t.a.v. met name kringlooplandbouw. Planning: doorlopend KPI Pilot 2021 t/m 2023	KPI-pilot kringlooplandbouw Beemster Het ministerie van LNV heeft De Beemster aangewezen als één van de nationale proefpilots. Met gebiedspartijen (waaronder akkerbouwers) wordt gewerkt aan een beloningsmethodiek die werkbaar is in de dagelijkse landbouwpraktijk. De pilots moeten input geven voor de nieuwe periode (2023-2027) van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB-NSP). In 2021 zijn er bijeenkomsten met gebiedspartijen geweest en is er een eerste advies aan het ministerie van LNV gepresenteerd. In 2022 en 2023 werken de (gebieds)partijen verder aan de KPI methodiek. Het gaat om een methode te ontwikkelen op basis waarvan (gebieds)partijen transparant, eerlijk, betrouwbaar agrarisch ondernemers kunnen belonen (niet alleen financieel) voor hun bijdragen aan doelen: water, biodiversiteit, bodem, klimaat, landschap, sociale waardering. De samenwerkende (gebieds)partijen zijn: groep akkerbouwers uit De Beemster,

			Data Value Center Agri & Food, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Rabobank Kring Noord-Holland Noord, Collectief WL&D, gemeente Beemster/Purmerend en Provincie Noord-Holland.
9	Vergunning, Handhaving en Toezicht (VHT) conform uitvoering Geraamd: € 0 Werkelijk Inhuur RO expert € 25.000	Het samenwerken met gemeenten en Omgevingsdiensten (Regionale Uitvoeringsdiensten) rondom het ontwikkelen van bouwstenen voor gemeentelijke omgevingsvisies en omgevingsplannen voor met name kringlooplandbouw. Planning: Doorlopend	<u>Ontheffingstraject uitzetten Artemisialuis (bankerplants)</u> We hebben ondersteuning gegeven bij het aanvragen van ontheffing op de Wet Natuurbescherming voor het uitzetten van de artemisialuis en -plant bij het realiseren van natuurlijke plaagdierbestrijding in randen van agrarische percelen. <u>Studentenonderzoek kringlooplandbouw</u> zeven studenten van Wageningen University & Research (WUR) hebben onderzoek gedaan naar mogelijkheden en belemmeringen om tot kringlooplandbouw (circulair ondernemen) te komen in de regio West-Friesland, waarin ondernemers gebruik maken van elkaars grondstoffen en land. Op 22 oktober 2021 presenteerden zij onder andere ook aan ons hun onderzoeksrapport. Het initiatief komt vanuit de Omgevingsdienst West Friesland. Bouwstenennotitie De gemeenten zijn bezig met hun omgevingsvisies en gebiedsplannen. We hebben een concept bouwstenennotitie opgesteld die ter inspiratie kan dienen voor gemeenten en hun planvorming. We krijgen namelijk vragen van gemeenten over nieuwe landbouwthema's zoals Natuurinclusieve landbouw en kringlooplandbouw. Gemeenten vragen hoe ze daarop een uitwerking kunnen maken. Daarom hebben we een expert gevraagd ons hierop te adviseren. Eind 2021 hebben we aan gemeenten een oproep gedaan met de vraag op welke nieuwe landbouwthema's zij meer informatie zouden willen ontvangen. Twaalf gemeenten hebben

			hierop een reactie gegeven. In de periode maart/april 2022 zijn er online sessies georganiseerd om met hen over nieuwe landbouwthema's te praten. We willen de concept bouwstenennotitie aan deze gemeenten voorleggen om te toetsen of de opzet ervan ook gemeenten gaat helpen. Met hun feedback maken we de definitieve bouwstenennotitie in Q2 2022 verder af.
10	Omgevingsverordening Geraamd: € 0 conform planning	Het uitvoeren van een verkenning op het ruimtelijke ordening instrumentarium (M13-2021). Dit kan leiden tot aanpassingen in het RO instrumentarium. Planning: doorlopend	Het afdoeningsvoorstel is besproken in de Commissie NLG van 25-10-2021. De commissie heeft ingestemd met het afdoen van deze motie. Zie ook PS vergadering 8-11-2021 agendapunt 7. Omdat de nieuwe Omgevingswet van ons overheden vraagt als één overheid naar buiten te treden, volgen wij vanuit de Voedselvisie de lijn die we hebben ingezet met onze bouwstenennotitie. Wij stellen ons hierbij faciliterend op richting gemeenten en schuiven aan bij de gemeentelijke omgevingstafels waar gevraagd. De gesprekken met de gemeenten kunnen er toe leiden dat wij aanpassingen willen maken in onze eigen verordening. Op dit moment wachten wij eerst deze gesprekken af. Zie ook actiepunt 9.
11	Inkoopbeleid conform planning Geraamd: € 20.000	Het stimuleren van meer eten uit de korte keten door de eigen organisatie ('Green Deal catering overheidslocaties, eten uit de korte keten' en fruit op de werkvloer). Planning: na corona	Green Deal catering overheidslocaties, eten uit de korte keten. In 2021 zette onze cateraar Eurest zich in voor de doelen: meer lokaal inkopen (in 2020 19% naar 25% in 2025), terugdringen CO2 en duurzaamheidskeurmerken. In 2022 gaat Eurest aan de slag met de thema's eiwittransitie, lokaal inkopen, tegen gaan van voedselverspilling én het vertellen van het verhaal. Greendish Greendish helpt onze cateraar bij het halen van de doelen die in de Green Deal zijn opgeschreven. Daarnaast monitoren zij elk jaar voor ons de behaalde resultaten.

			<u>Eurest en Local2Local</u> Eurest heeft een vijfjarig contract gesloten met onze Local2local boeren. Concreet betekent het dat ook in ons bedrijfsrestaurant nu direct regionale producten besteld kunnen worden. Lokale ondernemers in bedrijfsrestaurant In ons bedrijfsrestaurant nodigen we één of twee keer per maand een lokale voedselondernemer uit om zijn/haar producten te laten proeven. Eurest maakt er dan ook een gerechtje bij dat geproefd kan worden. Tijdens de Dutch Food Week in 2021 zijn we daarmee gestart, maar Corona heeft onze plannen daarna tot maart 2022 uitgesteld.
12	Grondinstrumentarium conform planning Geraamd: € 5.000	We faciliteren vanuit onze vijfde nota grondbeleid de regeneratieve landbouw en kringlooplandbouw, onder andere met pacht en experimenteerruimte. Planning: zomer 2021 zomer 2022	Grondinstrumentarium We onderzoeken of er een pachtperceel ingezet kan worden voor de PPS Agroforestry (actiepunt 14). Vóór mei 2022 is hier duidelijkheid over, anders wordt het perceel conform de normale duurzame pachtvoorwaarden weer voor de komende jaren verpacht. Daarnaast onderzoeken we of er aanvullende voorwaarden in een nieuw af te sluiten pachtcontract opgenomen kunnen worden voor een perceel dat in de buurt ligt van een lopend Voedselvisieproject GreenBASE.

Opdracht geven (financieel)

Nr	Instrument	Ruimte geven ((ruimtelijke) kaders)	Voortgang
13	Opdrachten conform planning → koolstofproject is afgerond.	Het verstrekken van opdrachten voor kennisopdrachten t.b.v. regeneratieve landbouw, kringlooplandbouw en korte keten (onder andere pilot bloemkoolproject, koolstofvastlegging in de bodem, verkenning foodhubs). Planning:	<u>Bloemkoolproject</u> Dit is een vierjarig Research & Development project in samenwerking met het rijk. Op percelen van twee bloemkooltelers in Noord-Holland wordt onderzocht wat de invloed is van het niet onderwerken van vaste mest op de bodemkwaliteit, opbrengst, productkwaliteit van de gewassen, uitspoeling naar oppervlakte water,

	Geraamd: € 360.000	divers en lopend in de jaren 2021 en 2022	onder- en bovengrondse biodiversiteit (microben, aaltjes en insecten) en akkervogels. De resultaten van dit onderzoek moeten helpen bij het vaststellen of het wenselijk is de huidige nationale regelgeving met betrekking tot het verplicht onderwerken van mest aan te passen, om zodoende een remmende factor voor het gebruik van vaste mest én voor het sluiten van kringlopen in de landbouw weg te nemen. <u>Koolstofvastlegging in de bodem</u> Er is onderzoek gedaan met het meten van koolstof in de bodem m.b.v. satellietbeelden. Vooral studenten met mbo, hbo en wo en ondernemers in Noord-Holland en Flevoland hebben dit onderzoek mogelijk gemaakt. In januari 2022 is er een webinar geweest waarin de eindresultaten van dit onderzoek zijn gepresenteerd. Hiermee is het onderzoek afgerond. Presentatie – Klimaat en organische stof – Gera van Os Aeres Hogeschool Presentatie – Koolstof in de bodem – Paul van Melick Aeres Hogeschool Presentatie – Opening kennisdeeldag Sentinel als koolstofmonitor 2020 Presentatie – Kaarten van organische stof in kale akkers – Bas van Wesemael UCLouvain Verkenning Foodhubs In samenwerking met de Vervoersregio MRA en gemeente Amsterdam voeren wij een verkenning uit naar hubs, hierin worden ook de regionale foodhubs meegenomen. De aanbesteding vindt plaats in Q2.
14	Onderzoeken conform planning	Het deelnemen aan Rijks-Research & Development pilots en Publiek-Private Samenwerkingen (PPS). Zoals PPS	<u>PPS gewasdiversiteit</u> Deze PPS gaat over: De effecten van gewasdiversiteit in het algemeen en meer specifiek van strokenteelt op biodiversiteit,

	Geraamd: € 303.274	Bodembeheer en Gewasdiversificatie. Planning: divers en lopend in de jaren 2021 en 2022	weerbaarheid tegen ziekten en plagen en resource efficiency. • De kosten en baten van dergelijke teeltsystemen. • De wijze waarop ruimtelijke gewasdiversiteit in functie van kosten en arbeid en effecten op weerbaarheid en biodiversiteit het beste toegepast kan worden (strookbreedte, welke gewascombinaties, mechanisatie etc.). • Handelingsperspectieven voor de teler om een hogere ruimtelijke gewasdiversiteit het bedrijf toe te passen. <u>PPS Beter Bodem Beheer</u> Deze PPS gaat over: • Het organisch stofgehalte in de bodem / organische stofbalans, vruchtwisseling, groenbemesters, voorkomen stikstofuitspoeling, voorkomen bodemverdichting, bodemstructuur, bodemleven, vochthuishouding en betere opbrengsten. <u>PPS Agroforestry</u> Er is een Letter of Intent voor deelname verstuurd in maart 2022. Concreet willen we in Noord-Holland een koplopersgroep faciliteren, waarbij minimaal één agrarisch ondernemer concreet met agroforestry aan de slag gaat en we met onze eigen pachtgrond een oproep doen onder de Noord-Hollandse agrarisch ondernemers. Daarnaast hebben we de PPS gevraagd om met de Milieufederatie Noord-Holland samen te werken aangaande een expertmeeting en een bredere kennisbijeenkomst in Noord-Holland. Ook de interactie met Agroforestry Netwerk Nederland (ANN) en Noord-Hollandse initiatieven maakt onderdeel uit van de PPS.
--	-------------------------------	---	--

Communicatie/netwerken (aanjagend en inspirerend)

Nr	Instrument	Ruimte geven ((ruimtelijke) kaders)	Voortgang
15	Lobby en samenwerking conform planning Geraamd: € 0	Het onder de aandacht brengen van de vraagstukken rondom regeneratieve landbouw, kringlooplandbouw en korte ketens op Europees, Rijks, IPO- en gemeentelijk niveau (onder andere via het EU voorzitterschap Comité vd Regio's). Planning: doorlopend	EU De nieuwe GLB-NSP periode gaat per 2023 in. Daarom hebben we voor 2021/2022 een eerste uitvoeringsagenda opgesteld, zodat er in de nieuwe periode nog geanticipeerd kan worden op mogelijk nieuw beleid en/of regelingen. Rijk Via IPO is gewerkt aan een lobbydocument om de Nationale Eiwitstrategie in gang te zetten tot uitvoering. In de <u>kamerbrief over regionale voedselstrategieën</u> wordt Voedsel Verbindt als voorbeeld van een regionaal voedselnetwerk genoemd. Nationale Samenwerking Korte Ketten (NSKK) Deze samenwerking m.b.t de korte keten gaat over (beleids)afstemming tussen Rijk en Provincies, een landelijk loket voor ondernemers en samenwerken op bovenregionale projecten (bijvoorbeeld monitoring).
16	Platform Boer & Business in Balans conform planning Geraamd: € 40.000	Het etaleren van inspirerende projecten en activiteiten en het delen van kennis. Planning: doorlopend	Platform www.Boerenbusinessinbalans.nl We kunnen in Analytics de cijfers van het platformgebruik sinds juni 2021 bekijken. In juni zijn we ook gestart met de LinkedInpagina. Waar in juni nog 60 verschillende mensen het platform bezochten, zijn dat er in de maanden erna behoorlijk meer. Vooral in augustus 2021 werd het platform meer bezocht (632 gebruikers), daarna stabiliseert het bezoek met tussen 400 en 450 gebruikers per maand, maar deze blijven wel iets langer op de website (meer dan 1 minuut, waar dat in augustus minder dan 1 minuut was).

			Een groot deel van de gebruikers bestaat iedere maand nog uit nieuwe gebruikers, die het platform niet eerder (met dat apparaat) hebben bezocht.
17	Webinars vraagt aandacht corona gerelateerd	Het organiseren van Webinars voor ondernemers en gemeenten. Planning: winter 2021 winter 2022	Webinars In maart 2022 is het aanjaagteam gestart met de eerste Voedselvisie cafés. We delen Noord-Holland op in zeven regio's en gaan de boer op om te vertellen over onze ambities, maar ook om goede initiatieven beter in beeld te krijgen en verder te brengen. We willen impactvolle projecten en meer samenwerking tussen partijen op gebiedsniveau op regeneratieve landbouw, kringlooplandbouw en korte ketens, Vanwege corona zijn veel bijeenkomsten uitgesteld. In 2022 pakken we de draad weer op.
18	Deelname aan netwerken conform planning Geraamd: € 330.000	Het deelnemen aan netwerken: Voedsel Verbindt, Greenport NHN, Foodvalley, The Protein Cluster, Floriade, Task Force Korte Keten, European Regions for Innovation in Agriculture, Food and Forestry (ERIAFF) Planning: doorlopend	Voedsel Verbindt, TPC en Lectoraat Duurzaam Bodembeheer Deze netwerken hebben een bijdrage in 2021 ontvangen en zijn hun ingediende programma's aan het uitvoeren. Taskforce Korte Keten Er is in 2021 een adviesrapport geschreven in opdracht van het Rijk en provincies. Naar aanleiding daarvan is er een nationale samenwerking korte keten (NSKK) ontstaan tussen negen provincies en het ministerie van LNV. Zie ook actiepunten 15). Op de Floriade 2022 wordt deze samenwerking bekrachtigd. ERIAFF We verkennen de deelname aan de EU werkgroep plantaardige eiwitten. Dit Europese netwerk gaat over kennisuitwisseling. Deze samenwerking kan echter uitgroeien tot een gezamenlijke subsidieaanvraag bij grotere Europese programma's (bijvoorbeeld

			Horizon). In juni 2022 komen de Eriaaff netwerkgroepen bij elkaar in Thessaloniki. Foodvalley Samen met het MRA Bureau hebben we een letter of intent opgesteld m.b.t. een Nationaal Groenfonds (NGF) aanvraag betreffende het project Switch2SFS. Hierin wordt de MRA genoemd als potentieel living lab op Circulaire Voedselstromen. In mei 2022 heeft het ministerie van LNV aangegeven dit programma niet te honoreren.
19	Denktank vraagt aandacht Geraamd: € 5.000	Het opzetten van een groep experts rondom de advisering van de uitvoering van voedselbeleid en actuele vraagstukken die Expertgroep opzetten Leerinterventies Planning: zomer 2021	Denktank en monitoring 17-2-2022 Hier moeten we nog invulling aan geven. We pakken dit op, nadat we de uitvoeringsregeling subsidie Voedselvisie Noord-Holland 2022 hebben afgerond. We gaan de monitoring uitvoeren op verschillende niveaus: 1. Op het niveau van activiteiten en output van deze activiteiten. 2. Op het niveau van beleidseffecten. 3. Op het niveau van impact. De Denktank is nog niet opgericht.